

Kulturni bazar

2018

PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA, 5. APRIL 2018

V CANKARJEVEM DOMU, PREŠERNOVA CESTA 10, LJUBLJANA

Jubilejni, deseti Kulturni bazar 2018 prinaša bogat program strokovnega usposabljanja. Skoraj petdeset dogodkov na ta dan **udeležencem omogoča, da si program oblikujete po svojih potrebah in željah.**

Program predstavlja različne načine, kako nam je z medresorskim sodelovanjem uspelo okrepiti zavest o pomenu kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje ter spodbuditi številna kreativna partnerstva, ki danes že pripomorejo ne le k inovativnejšemu učnemu okolju, temveč spodbujajo tudi kreativno mišljenje, socialno vključenost, krepijo družbene veščine ter imajo številne druge pozitivne učinke na razvoj posameznikov in družbe.

Strokovno usposabljanje namenjamo:

- strokovnim delavcem **s področja vzgoje in izobraževanja:**
  - vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
  - osnovnih šol s prilagojenim programom ter zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
  - glasbenih šol, dijaških domov, ljudskih univerz, javnih zavodov (ZRSŠ, CPI, ACS, CŠOD ...);
- strokovnim delavcem iz **kulture in kulturnim ustvarjalcem;**
- strokovnim delavcem širše strokovne javnosti, ki lahko pri svojem delu vključujete kulturnovzgojne vsebine (npr. prehrana, zdravje, okolje in prostor, šport ...);
- načrtovalcem politik in strokovnim delavcem na pristojnih **ministrstvih in državnih ustanovah**, ki v različnih resorjih skrbite za programe in projekte za otroke in mladino;
- načrtovalcem politik in strokovnim delavcem v **občinah in lokalnih skupnostih**, ki skrbite za kulturo in izobraževanje oz. družbene dejavnosti;
- strokovnim delavcem in študentom **različnih fakultet in akademij;**
- **vsem, ki vas zanimata kultura in kulturno-umetnostna vzgoja.**

Program je zasnovan tako, da so vsebine zanimive za vse naštetе skupine strokovnih delavcev, zato tega pri posameznih dogodkih ne navajamo posebej. Pri dogodkih, pri katerih je vsebinski poudarek prilagojen določeni skupini vzgojno-izobraževalnega sistema, je to posebej označeno (vrtec – V, osnovna šola – OŠ, srednja šola – SŠ).

PRIJAVE

Udeležbo na strokovnem usposabljanju Kulturni bazar 2018 si zagotovite z e-prijavo, ki je vaša vstopnica na izbrane dogodke.

Če si želite izbrati program, ki vam bo najbolj po meri glede na vaše zanimanje in področje dela, vam priporočamo, da se prijavite čim prej, **saj je število sedežev v dvoranah in predavalnicah omejeno.**

Prijavo pošljite čim prej, najpozneje pa do 20. marca 2018.

Potrdilo o udeležbi na strokovnem usposabljanju prejmete vsi, ki se udeležite dogodkov v skupnem obsegu **vsaj osmih šolskih ur.**

Udeležite se lahko tudi le posameznih dogodkov, vendar je tudi v tem primeru **potrebna e-prijava (kot vstopnica).**

Vrtcem in šolam prav posebej priporočamo, da se usposabljanja na Kulturnem bazarju udeleži več strokovnih delavcev posameznega VIZ (strokovni delavci različnih predmetov in področij, različnih stopenj izobraževanja, tudi svetovalne službe, šolski knjižničarji ...).

Udeležba na strokovnem usposabljanju je za vse udeležence brezplačna.

Partnerji

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO
ZA ZDRAVJE

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

Častna pokroviteljica

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

9.00–10.00

Kulturno-umetnostna vzgoja v digitalni dobi, plenarno predavanje

Predava: Gerfried Stocker, umetniški direktor festivala Ars Electronica, Linz, Avstrija

Čeprav bi številni menili, da se je naša digitalna doba začela šele pred kratkim z iphonom ipd., je zgodovina medijske umetnosti pravzaprav že precej dolga. Danes lahko prepoznamo, da številna od teh starih umetniških del in eksperimentov dajejo edinstven uvid v nenehno kulturno spreminjanje, ki ga povzroča »digitalna revolucija«. Tako ta že predstavlja pomemben del naše kulturne dediščine in, kar je še pomembnejše, potencialno močno orodje za razumevanje kulturnih značilnosti našega časa.

Kulturna dediščina 21. stoletja bo povsem digitalna – bodisi izhajajoča iz digitalnega okolja bodisi zapisana in upodobljena z digitalnimi sredstvi. Naš izziv je, kako se s tem spoprijeti. Kako shraniti in predstaviti zgodnja dela digitalne in medijske umetnosti v naših arhivih, muzejih? Morda je še pomembnejše vprašanje, kako razviti ustrezno kulturo hkratnega digitalnega in fizičnega bivanja ter kako obenem ohraniti svojo individualnost in biti v stalni povezanosti s svetom.

Brez posebnega vizionarnega razmišljanja lahko uvidimo, da gre za izzive mlajši generaciji, vendar smo mi tisti, ki jih moramo izobraziti, jih pripraviti za to novo kulturo. Kulturno-umetnostna vzgoja ima pomembno vlogo v tem ustvarjalnem procesu.

Predavanje bo v angleščini, zagotovljen bo simultani prevod v slovenščino.

foto: rubra (arhiv Ars Electronica)

O predavatelju:

Gerfried Stocker je medijski umetnik in inženir telekomunikacij. Leta 1991 je ustanovil x-space, ekipo za izvajanje interdisciplinarnih projektov, ki je ustvarila in izvedla številne instalacije in performanse z elementi

interakcije, robotike in telekomunikacij. Od 1995 je Gerfried Stocker umetniški direktor festivala Ars Electronica. V obdobju 1995–96 je vodil skupino umetnikov in tehnikov, ki so razvili pionirske strategije Ars Electronica Centra ter vzpostavili interni raziskovalni in razvojni oddelek Ars Electronica Futurelab. Od leta 2004 sta njegova poglavitna odgovornost zasnova in izpeljava mednarodnih razstav, ki jih organizira Ars Electronica, od 2005 pa tudi načrtovanje in tematsko umeščanje novega, razširjenega Ars Electronica Centra.

avstrijski kulturni forum^{liu}

11.00–12.30

Na kratko o kratkih, voden ogled programa kratkih filmov

Selitev (Žiga Virč, Slovenija, 2016, 14 min), *Zdravi ljudje za razvedrilo* (Zdravi ljudi za rasonodu, Karpo Godina, Jugoslavija, 1971, 14 min), *Vsiljivki* (Vill Mark, Thea Hvistendahl, Norveška, 2016, 5 min), *Dobro unovčeno popoldne* (Martin Turk, Slovenija, 2016, 7 min)

Filmski izbor in pogovor so pripravili: Peter Cerovšek in Matevž Jerman, Društvo Kraken; Barbara Kelbl, Kinodvor; in dr. Maja Krajnc, Slovenska kinoteka

Prednost kratkega filma je, da si na enem samem obisku kina, v sklopu ene ali dveh šolskih ur, lahko ogledamo več filmskih naslovov. Tako lahko v kratkem času raziskujemo, spoznavamo ter med seboj primerjamo različne filmske zvrsti, žanre, avtorske pristope, govornice in raznovrstne tematike. Filmski izbor lahko vsakič znova prilagajamo starostni skupini in vsebinam, ki jih z otroki in mladimi želimo obravnavati. Ob tokratnem ogledu filmskega programa se bomo sprehodili skozi sceno kratkega filma pri nas in v tujini, spoznali posamezne deležnike ter se dotaknili pedagoške vrednosti kratkega filma za filmsko vzgojo in širše vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

18.00–19.00

Sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2018

iCankar, detektivka za mlade

Režija: Maruša Kink; igrajo: Nataša Keser, Jure Kopušar/Vid Klemenc in Domen Valič; kostumografija in scenografija: Tina Bonča; avtor glasbe: Kristijan Krajnčan; oblikovanje svetlobe: Jaka Varmuž; lektura: Simon Šerbinek; izvršna produkcija: Mija Špiler; produkcija: Zavod Margareta Schwwarzwald, Cankarjev dom in Mestno gledališče Ptuj

V predstavi bodo gledalci podrobneje spoznali lik in delo Ivana Cankarja, enega največjih mojstrov slovenske besede in prvega slovenskega poklicnega pisatelja, ter prelomne dogodke iz njegovega življenja. Cankarja kot »upornika z razlogom«, ki bi bil s svojimi idejami z lahkoto tudi tukaj in zdaj. Ti dogodki se bodo prepletali z nekaterimi njegovimi literarnimi zgodbami, ki bodo tvorile celoto. Močne, skoraj filmske podobe, ki jih v svojih delih ustvari z besedami, sestavljajo mozaik življenja heroja, o katerem se bodo učili v šolah še leta po njegovi smrti.

Cankar tako pride bližje, ne izgubi pa svoje skrivnostnosti in pomenskosti. Obeta se nam torej napeta zgodba, sestavljena iz resničnih dogodkov njegovega življenja in dogodkov, ki jih je spletla njegova domišljija.

vir: arhiv Cankarjevega doma

9.00–10.30

Plesne degustacije, kratke predstavitve projektov in programov*Sodelujejo: EnKnapGroup, Emanat, CoFestival, Festival Velenje in mladi plesni ustvarjalci*

Na plesnih degustacijah bomo predstavili odlomke iz profesionalnih plesnih produkcij, pedagoške programe profesionalnih plesnih inštitucij, festivale, projekte in avtorske plese mladih plesnih ustvarjalcev, nastalih na temo kulturne dediščine. Po predstavitvah bo čas za pogovor, na katerem bodo ustvarjalci (tako profesionalci kot mladi plesalci, stari med 8 in 14 let) odgovarjali na vprašanja o procesu dela in doživljanju plesa.

11.30–13.00

Radiotelevizija Slovenija: odgovornost in privilegij delati za otroke in mlade*Izobraževanje o kakovostnih medijskih vsebinah, namenjenih mladi publiki, in zakaj so ključnega pomena**Izvajajo: ustvarjalci programov za otroke in mlade na Radiu Slovenija, Televiziji Slovenija in MMC RTV Slovenija*

Kakšne so naloge medija s statusom javnega zavoda in kako se uresničujejo? Kaj Radiotelevizijo Slovenija loči v množici medijskih vsebin, ki smo je deležni? Kako s spremljanjem kakovostnih otroških in mladinskih medijskih vsebin otroke in mladostnike motivirati k širjenju obzorij, usvajanju novih znanj, spoznavanju kompleksnega sveta in človeških odnosov? Kako z njihovo pomočjo oblikovati trdno lastno identiteto in pridobiti odgovore na vprašanje: Kdo sem in kakšen je svet okoli mene? Kako lahko jaz prispevam, da bo svet jutri boljši?

S pregledom različnih medijskih vsebin (televizija, radio in splet), ki nastajajo na Radioteleviziji Slovenija, bodo ustvarjalci opozorili na pomembnost medija s statusom javnega zavoda v domačem in šolskem okolju.

Pridite, prisluhnite in podprite dobre medije.

14.00–15.30

Filmske degustacije*Sodelujejo: mag. Hana Repše, Društvo za razvoj filmske kulture Maribor – Enimation; Ana Cerar, Kino Otok – Podmornica; Rok Govednik, Zavod Vizo – Nori na film (MAF); in dr. Maja Krajnc, Društvo za širjenje filmske kulture KINO! – Ostrenje pogleda*

S programom želijo izvajalci udeležencem približati filmskovzgojne dejavnosti, ki jih ponujajo izbrane kulturne ustanove, ter obsegajo vse od organizacije specializiranih filmskih festivalov za otroke in mlade, posebnih delavnic, ki gostujejo na festivalih in šolah, filmskih krožkov, do ustvarjalnih in filmskokritičkih ter tematskih delavnic.

Cankarjevo leto 2018, predstavitve projektov*Sodelujejo: Uršula Cetinski, Cankarjev dom; Žiga Cerkvenik, Narodna in univerzitetna knjižnica; Ženja Leiler, Damijan Stepančič in dr. Uroš Grilc, projekt Cankar v stripu, Zavod Škratelj; Karin Konda Mihačič, Muzej in galerije mesta Ljubljana (MGML); Andrej Koritnik, OŠ Prežihovega Voranca Ljubljana*

V letu 2018 ob 100-letnici smrti Ivana Cankarja obhajamo Cankarjevo leto. Življenja in izročila velikega slovenskega literata se bodo spomnile številne kulturne ustanove in ustvarjalci po vsej Sloveniji, na dogodku pa bomo predstavili izbor projektov za otroke in mladino. V sklopu projekta *Cankar v stripu* so izšle tri stripovske interpretacije njegovih del in življenja, ki ponujajo možnost refleksije tega, kako nas lahko Cankar nagovarja tukaj in zdaj. Knjižni projekt treh vrhunskih slovenskih avtorjev in treh ilustratorjev je zaživel tudi v performansu *Cankar strip*, delu festivala *Cankar o Cankarju*, ki v Cankarjevem domu poteka od januarja do junija 2018. Festival povezuje skoraj vsa umetniška programska področja Cankarjevega doma, med drugim bosta zaživele gledališki uprizoritvi *iCankar* in *Hlapec Jernej*, projekcije filmov *Na klancu* in *Idealist*, v sodelovanju z MGML, Slovenskim gledališkim inštitutom ter Narodno in univerzitetno knjižnico pa bodo obletnico zaznamovali z razstavama na dveh prizoriščih – *Ivan Cankar in Evropa, Med Shakespearom in Kafka* (v Galeriji CD) in *Ivan Cankar* (v Mestnem muzeju Ljubljana). V MGML so prihajajoči razstavi o življenju in delu Ivana Cankarja posvetili tudi letošnji projekt *Muzej v malem*. Udeleženci projekta, učenci OŠ Prežihovega Voranca v Ljubljani, bodo tekom celoletnega projekta ustvarili animirane filme Cankarjevih črtic in posneli kratek film o življenju našega največjega literata. Ena od osrednjih razstav v Sloveniji bo tudi *Jaz sem Cankar – in to ti pove vse*, ki bo na ogled v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Razstavo bosta dopolnila spremljevalni program in digitalna učilnica Ivana Cankarja.

10.30–12.00

Kaj je kulturna dediščina?, okrogla miza

Sodelujejo: Skupnost muzejev Slovenije, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Osnovna šola Draga Kobala Maribor, Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana

V Evropskem letu kulturne dediščine se bomo spopadli s tem, na videz preprostim vprašanjem. Ob poglobljenem razmisleku namreč ugotovimo, da pojem kulturna dediščina zajema izjemno različna področja, ki se med seboj povezujejo in prepletajo, meje med njimi pa so umetne ter pogosto zabrisane in nejasne. Posvetili se bomo vprašanju, kot so: kako prepoznati kulturno dediščino, kako postavljati meje in ali so te sploh potrebne, kaj je nesnovna dediščina, kakšna je razlika med premično in nepremično dediščino, kaj sodi v kulturno dediščino naravnega izvora, kakšno je razmerje med naravno in kulturno dediščino itd. Ob izkušnjah strokovnjakov z različnih področij kulturne dediščine ter primerih dobre prakse iz vzgoje in izobraževanja bomo spoznali pestrost kulturne dediščine in poudarili njeno vsestranskost za doseganje ciljev kulturno-umetnostne vzgoje.

Predstavili bomo tudi nacionalni strokovni posvet kulturno-umetnostne vzgoje na področju kulturne dediščine z naslovom *Skupaj do znanja: muzeji in galerije kot razširjene učilnice*, ki ga ob zaključku Evropskega leta kulturne dediščine Skupnost muzejev Slovenije pripravlja v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Zavodom RS za šolstvo, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Cankarjevim domom. Strokovni posvet bo v četrtek, 13. 12. 2018, v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Kulturni bazar – na pragu desetletja, okrogla miza o kreativnem partnerstvu Ministrstva za kulturo in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na področju kulturno-umetnostne vzgoje

Sodelujeta: dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, in Anton Peršak, minister, Ministrstvo za kulturo RS; povezuje Boštjan Narat

Otroci in mladostniki se z umetnostjo in kulturnimi vsebinami srečujejo v različnih okoliščinah: doma, v učilnicah, gledališčih in koncertnih dvoranah, v stiku z vrstniki. Skoraj naključno in po ne povsem jasnih poteh se vpletajo v nevidno mrežo, ki iz njih ustvarja bitja kulture, občutljivosti za lepo in odprtosti za drugačno. Po drugi strani pa je kulturno-umetnostna vzgoja sistemsko vprašanje in vsaka družba si mora prizadevati za njen razvoj.

Pomemben del načrtnega razvoja kulturno-umetnostne vzgoje, ki smo si ga že pred desetletjem skupaj zastavili Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo, je nacionalni projekt *Kulturni bazar*. Z njim tudi letos v sodelovanju s kulturnimi ustanovami in ustvarjalci iz vse Slovenije ter tudi nekaterimi drugimi ministrstvi odpiramo prostor za sistemski razvoj kulturno-umetnostne vzgoje. Kako uspešno je desetletno kreativno partnerstvo, kaj nas je naučilo in kaj nam je prineslo, kakšni so načrti za prihodnost, kakšne spremembe bi bile potrebne v prihodnosti, da bi povečali dostopnost kulturnih dobrin in mladim omogočili razvoj njihovih kreativnih potencialov – o vsem tem bo tekla beseda na okrogli mizi, na kateri bosta sodelovala ministrica dr. Maja Makovec Brenčič in minister Anton Peršak.

foto: Nada Žganik

14.30–16.00

Vrstniško učenje, predstavitev modelov raziskovalnega in vrstniškega učenja

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajalec: Jurij Krpan in udeleženci Petkove akademije (4), Zavod Kersnikova

Če ste med učitelji, ki bi radi svojim učencem omogočili, da pridobijo čim več novega znanja, ki ni del šolskega kurikulumu, ga pa dopolnjuje, potem je to predavanje pravo za vas! Na Zavodu Kersnikova v okviru vodenja po razstavah, delavnic in različnih projektov otroke, mlade in širšo družbo senzibiliziramo za razumevanje umetnosti, znanosti in tehnologije, spodbujamo jih k oblikovanju stališč, ki nam pomagajo razumeti dinamiko sodobne družbe, in jim odpiramo oči za izzive, s katerimi se bo naša družba soočala v prihodnosti. Jurij Krpan, umetniški in kreativni vodja Zavoda Kersnikova, bo predstavil model raziskovalnega učenja oziroma neformalnega izobraževanja, ki ga razvijamo na Kersnikovi, na podlagi prenašanja znanj in spretnosti znotraj interdisciplinarnih delavnic za otroke in mlade ter po sistemu vrstniškega učenja (*peer to peer*) v vseh starostnih skupinah. Udeleženci Petkove akademije, učenci, stari med 8 in 14 let, vam bodo povedali, kako vrstniško učenje razumejo sami, in vas naučili kakšnega »heka«!

KLUB CANKARJEVEGA DOMA

9.00–10.10

Vidim zvok, slišim podobe, predstavitev projekta kulturno-umetnostne vzgoje in avdiovizualni performans

Izvajalci: Zavod PETIDA, učenci in učitelji OŠ Koroški jeklarji, učenci OŠ Mežica, dijaki ŠC Ravne – Gimnazija Ravne, glasbenik Andrej Fon, glasbenici Ana Kravanja in Rada Kikelj Drašler, kipar Jure Markota, fotograf Tadej Bernik, KD Jazz Ravne, KD Drugi Zvoki, KMKC Kompleks, Medgeneracijski center Mežica

Program je predstavitev projekta, katerega cilj je uvajati nove pristope in dejavnosti s področja kulturno-umetnostne vzgoje v redni šolski kurikulum in učence/dijake spodbuditi, da prek umetnosti kot intenzivne oblike doživljanja in izražanja uresničujejo svoj pogled na družbo, v kateri živijo.

Na predstavitvi bodo izvajalci v prvem delu izpostavili pomen priprave strokovnih delavcev na tovrstne projekte, vlogo umetnika kot tistega, ki pomaga pri navezovanju dialoga ter vlogo učitelja/vzgojitelja, ki skrbi za pedagoško razsežnost projekta. Predstavili bodo tudi načine in pomen sodelovanja med različnimi društvi in institucijami na lokalni ravni.

V drugem delu bodo pokazali dva kratka animirana filma, ki so ju v okviru projekta ustvarili dijaki Gimnazije Ravne na Koroškem ter predstavljata zgodbo kraja, njegovih podob, njihovih občutij in hrepenenj. Kako animirane podobe slišijo, pa bodo v živo predstavili učenci tretjih razredov OŠ Koroški jeklarji.

Prostor izvedbe predstavitve bodo krasile stvaritve osnovnošolcev in starejših iz Medgeneracijskega centra v Mežici, ki so v fotografijah ujeli lepe zvoke kraja in z oblikovanimi nalepkami kot medijem urbane pop kulture širili svoje sporočilo, kaj v kraju pogrešajo.

11.30–13.30

Kako povežemo umetnost, naravo, šport, gibanje in zdravje, predstavitev primerov dobrih praks in kreativnega partnerstva

Sodelujejo: dr. Maja Simoneti, Inštitut za politike prostora; dr. Urša Vilhar, Gozdarski inštitut Slovenije; Brigita Urbanija, Vrtec Antona Medveda, Kamnik; Renata Filipič, OŠ Valentina Vodnika Ljubljana; Dimitrij Jeraj, ŠC Škofja Loka – Srednja šola za lesarstvo; Mirjana Jesenek Mori, Center šolskih in obšolskih dejavnosti; dr. Boro Štrumbelj, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS; Nives Markun Puhan, Zavod RS za šolstvo; povezuje Irena Cerar

Medresorsko zasnovan dogodek povezuje kulturno-umetnostno vzgojo z varstvom okolja ter urejanjem prostora, vzgojo, izobraževanjem in športom, gibanjem in zdravjem ter naravo, še prav posebej pa z gozdom. Uvodoma nam bo krajiška arhitektka dr. Maja Simoneti pojasnila, kako se z urejanjem prostora, skozi prostorsko načrtovanje in oblikovanje prostora, razvijata kulturna in uporabna vrednost naravnega okolja, s pomočjo primerov nam bo predstavila, kako interdisciplinarne skupine strokovnjakov z načrtovanjem ustvarjalno povezujejo različne interese in potrebe družbe.

Spoznali bomo projekte – primere dobrih praks, ki se ukvarjajo z gozdno pedagogiko, enim izmed pristopov okoljske vzgoje, ki je povezan z gozdom in našim odnosom z njim. Projekta Gozdarskega inštituta Slovenije *Gozd eksperimentov* in *LIFEGENMON* spodbujata in promovirata gozd kot zdravo in inovativno učno okolje za celostno doživljajsko učenje, ki v sklopu gozdne pedagogike vključuje tudi kulturno-umetnostno vzgojo. Spoznali bomo *Mrežo gozdnih vrtcev in šol* – v Vrtecu Antona Medveda Kamnik, članu mreže, se zavedajo, da gozd oz. naravno učno okolje ponuja odlično priložnost za spontanost in nestrukturirano igro, ki spodbuja ustvarjalnost in omogoča raziskovanje. Predstavili nam bodo, kako njihovi otroci spoznavajo gozd, kako ga doživljajo ter kako ustvarjalni, čuječi in tudi bolj zdravi so. *Na metli potujemo in raziskujemo* ali *Pouk izven učilnice (SOS – School OutSide)* je pedagoška novost, ki jo razvijajo na OŠ Valentina Vodnika Ljubljana. Spoznali bomo, kako potekata učenje in poučevanje, ki je kombinacija odprtega učnega okolja (park, igrišče, gozd, trg, bajer, knjižnica, učilnica, ki jo spremenimo v zelen prostor ...) in raziskovalno-doživljajskega pristopa, ter izvedeli, kako iz narave črpajo umetnost in ustvarjajo. Srednja šola za lesarstvo Škofja Loka nam bo s projektom *Rdeča pika* predstavila, kako nas lahko les očara, in nas povabila k ustvarjanju z lesom. O različnih možnostih poučevanja na prostem in izkušenskega učenja, pri katerem lahko povežemo področja narave, športa in gibanja, zdravja ter umetnosti, pa bomo izvedeli tudi skozi dejavnosti, ki jih ponujajo Centri šolskih in obšolskih dejavnosti po Sloveniji.

Nives Markun Puhan nas bo spodbudila k ustvarjalnim gibalnim in športnim dejavnostim v naravi ter z dr. Borom Štrumbljem zaključila dogodek z napovedjo medresorskega nacionalnega posveta *Z umetnostjo o športu, gibanju, naravi in zdravju* septembra v Evropskem tednu športa 2018, ki poteka pod sloganom *#BeActive – bodi aktiven*. Strokovna predavanja in razprave bodo usmerjeni v preplet umetnosti (predvsem filma in literature), narave, športa in gibanja, posredno pa tudi zdravja. Eden od ciljev posveta je kreativno povezovanje vseh področij, ki jih vključuje naslov posveta.

Dogodek bo povezovala Irena Cerar, ki nam bo predstavila tudi, kako pri svojem ustvarjanju povezuje doživljanje narave, gibanje in ljudske pravljice – prva pri nas je razvila pripovedovanje ljudskih pravljic na prostem, v naravi, ki združuje pripovedovalsko prakso z interpretacijo naravne in kulturne dediščine ter doživljajsko pedagogiko. Za zaključek nas bo z ljudsko pravljico ustvarjalno popeljala v naravo.

21. marec
Mednarodni dan gozdov

DÓBER TEK
Slovenija
Zdravo uživaj & več gibaj.

#BEACTIVE
na pobudo Evropske komisije

14.30–16.30

Vloga koordinatorja kulturno-umetnostne vzgoje, predstavitev mreže in primerov dobrih praks povezovanja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni

Sodelujejo: mag. Nataša Bucik, Ministrstvo za kulturo RS; Nada Požar Matijašič, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS; Vladimir Pirc, Zavod RS za šolstvo; Ana Petrovčič, Kulturni bazar; Mirjam Kalin, Osnovna šola Dobravlje; Andrej Rutar, Srednja šola Venio Pilon Ajdovščina; Alenka Močnik, Otroški vrtec Ajdovščina; Artur Lipovž, Zveza kulturnih društev Ajdovščina; Katarina Ambrožič in Irma Krečič Slejko, Občina Ajdovščina; Saša Ogrizek, Mestna občina Ljubljana; mag. Sandra Jenko, Slovenski gledališki inštitut; Urška Košica, Kulturni dnevnik, Narodni dom Maribor; Blanka Gombač, OŠ Ivana Cankarja Trbovlje

Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo od leta 2014 priporočajo imenovanje koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje v vzgojno-izobraževalnih zavodih (VIZ), kulturnih ustanovah in lokalnih skupnostih. Cilj tega je vzpostavitev aktivne nacionalne mreže na področju kulturno-umetnostne vzgoje (KUV), ki bo povezala kulturne ustanove in VIZ z namenom izvajanja kakovostnih programov in projektov KUV ter spodbujanja razvoja ustvarjalnosti pri otrocih in mladih. Na dogodku bomo ob primerih dobrih izkušenj iz kreativnih partnerstev spregovorili o vlogi koordinatorja kulturno-umetnostne vzgoje in o pomenu partnerskega povezovanja, kako ga lahko spodbujamo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter kakšne so njegove prednosti in ugodnosti, tako za VIZ kot kulturne ustanove in lokalne skupnosti.

Mestna občina Ljubljana (MOL) od leta 2008 kontinuirano izvaja skupne projekte, s katerimi otrokom in mladim ter strokovnim delavcem omogoča dostop do kulturnih vsebin (*Ljubljana bere*, festival kulturno-umetnostne vzgoje *Bobri*, *MOL generacije*, *KUL abonma*, *Poletavci – poletni bralci*, *Ciciuhec* ...). Leta 2014 so vzpostavili prvo lokalno mrežo koordinatorjev KUV, ki povezuje VIZ in izvajalce kulturnih programov za otroke in mlade v MOL. Na pobudo OŠ Dobravlje se so vzgojno-izobraževalni zavodi v občini Ajdovščina leta 2014 povezali z Zvezo kulturnih društev Ajdovščina z namenom, da učencem vseh osnovnih šol v občinah Ajdovščina in Vipava ter dijakom Srednje šole Venio Pilon Ajdovščina ponudijo možnost celostne filmske vzgoje v okolju, kjer je kino dejavnost zamrla pred več kot desetletjem. K projektu je z veliko podpore pristopila tudi Občina Ajdovščina. Vsako leto skupaj organizirajo teden filma, v sklopu katerega vsem učencem in dijakom ter skupinam vrtčevskih otrok, glede na starostno stopnjo, omogočijo ogled izbranega art filma. Učence na ogled pripravijo strokovni delavci, ogledu pa sledijo poglobljeni pogovori in ustvarjalne dejavnosti. Mestna občina Maribor od leta 2008 podpira razvoj projekta *Kulturni dnevnik*, ki je namenjen KUV osnovnošolcev. Projekt povezuje vse vrste kulturnih produkcij različnih mariborskih kulturnih ustanov in organizacij v skupno in celostno abonmajsko obliko, združeno v programski knjižici, imenovani *Kulturni dnevnik*. Program poteka v sodelovanju z 18 mariborskimi kulturnimi zavodi in društvi ter je namenjen mariborskim osnovnošolcem. Podrobneje bomo spoznali tudi delovanje nacionalne koordinacije na enem od področij kulture – Slovenski gledališki inštitut izvaja vlogo nacionalnega koordinatorja za področje gledališča ter povezuje vsa slovenska dramska in lutkovna gledališča, ki oblikujejo programe za otroke in mlade. Pri izvajanju kulturnovzgojnih programov se povezuje z različnimi VIZ, na dogodku bodo predstavili svoje sodelovanje z OŠ Ivana Cankarja Trbovlje.

9.00–10.30

Zlata paličica: predstava pod drobnogledom,
predstavitvena delavnica

Izvajata: Slovenski gledališki inštitut

Spletna platforma *Zlata paličica* je referenčna baza za iskanje in prvo spoznavanje kakovostnih gledaliških predstav in pedagoških programov za otroke in mladino profesionalnih gledaliških ustanov in ustvarjalcev. Tesno povezan s platformo je program *Predstava pod drobnogledom*, ki je zasnovan kot vodeni ogled gledališke predstave ter zajema individualno pripravo na obisk gledališča in refleksijo po ogledu predstave. Udeleženci delavnice bodo spoznali nekaj praktičnih vaj in primerov, kako obisk gledališča ustvarjalno integrirati v pouk.

Platforma *Zlata paličica* in program *Predstava pod drobnogledom* sta del projekta *Gleda(l)išče*, katerega nosilec in izvajalec je Slovenski gledališki inštitut. Naložbo sofinancirata Ministrstvo za kulturo RS in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

gleda(l)išče

11.00–12.30

Mi smo gledališče, gledališki hitri zmenki – kratke
predstave in predstavitve

Izvajajo: javni zavodi, nevladni producenti in gledališki ustvarjalci

Gledališča vas vabijo na skodelico kave in pokušino cankarjansko obarvanih gledaliških utrinkov! Profesionalne ustanove in ustvarjalci gledališkega področja bodo ponujali odlomke predstav in kratke predstavitve njihovih dejavnosti. Raznovrstno in ustvarjalno boste spoznali gledališko produkcijo različnih žanrov ter pedagoške programe in kulturnovzgojne projekte za otroke in mladino.

14.00–15.00

Prvi prizor: Μηδεια, predstavitev projekta

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajata: Drama SNG Maribor in Prva gimnazija Maribor

Projekt *Prvi prizor: gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov* izvaja Drama Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Sofinancirata ga Ministrstvo za kulturo RS in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Projekt je namenjen razvoju prožnih oblik učenja in inovativnih učnih praks na področju gledališča. V letu 2017 je projektna skupina zasnovala zanimive vsebine, začeni s kompleksnim in igrivim pedagoškim gradivom. Obiskovalcem bomo na kratko predstavili najzanimivejše programe, kot so *Gledališki labirint*, *Učna ura gledališkega bontona* in pogovori o predstavah, ki jih snujejo vrstniki za vrstnike. Primer slednjega, zasnovanega ob uprizoritvi *Medeja* (r. Oliver Frlijič, Drama SNG Maribor), bodo demonstrirali avtorji: Davorin, Janja, Julija, Sara in Tia; dijaki klasičnega programa Prve gimnazije Maribor. Obetamo si slišati tudi staro grščino ...

15.30–16.30

Gib in njegova sled (Tovarna idej), predstavitev projekta

Poudarek na vsebinah za V in OŠ

Sodelujejo: dr. Vesna Geršak in dr. Uršula Podobnik, Pedagoška fakulteta UL; plesna umetnica Urša Rupnik, Studio za svobodni ples; Anita Godler, OŠ Trnovo; Ema Marinčič, Mestni muzej Ljubljana; Nuša Jurjevič, študentka Pedagoške fakultete UL

Predstavitev projekta *Gib in njegova sled*, ki je povezal učence osnovne šole in učitelje, študente Pedagoške fakultete z mentorji, umetniki, kulturnimi ustanovami in je razvijal model sodelovanja v okviru kulturno-umetnostne vzgoje. V *Tovarni idej* se spleta plesno-likovna zgodba o tovarnah, ki za svoje delovanje potrebujejo surovine iz narave in človeško silo. Projekt povezuje jasna rdeča nit, katere klobčič se je začel razvijati, ko so si učenci osnovne šole Trnovo ogledali razstavo *Nova doba prihaja! Industrija – delo – kapital* (po programu *Kako dišijo tovarne?*) v Mestnem muzeju Ljubljana. Vodenemu interaktivnemu ogledu z delavnico pod vodstvom Eme Marinčič so sledile likovno-gibalne delavnice na osnovni šoli, v sklopu katerih so učenci prek interdisciplinarnega zgodbenega pristopa in metode ustvarjalnega giba pridobivali in osmišljali nova znanja z najrazličnejših predmetnih področij. V ustvarjalnem procesu, ki je potekal v okviru magistrske raziskave študentke Nuše Jurjevič, plesnih delavnic koreografije Urše Rupnik in študentke Oddelka za predšolsko vzgojo Pedagoške fakultete pod mentorstvom Vesne Geršak ter glasbenih improvizacij Lada Jakše, so nastali raznovrstni ustvarjalni izdelki; od konstruktivističnih pesmi, montaž, asociacij, gibalno-plesnih zgodb ...

9.00–10.30

Razumevanje filma in interaktivno spletišče Šola filma, predstavitev filmskovzgojnega projekta

Poudarek na vsebinah za SŠ

Izvajata: dr. Andrej Šprah, vodja projekta, in dr. Maja Krajnc, koordinatorka in izvajalka projekta, Slovenska kinoteka

Petletni projekt *Razumevanje filma*, ki poteka pod sloganom *Razumem film – doživljam svet*, je zasnovan v obliki tesnega povezovanja strokovnih delavcev slovenskih vzgojno-izobraževalnih zavodov, ustvarjalcev iz kulturnih ustanov na filmskem področju, mladih filmskih ustvarjalcev in visokošolskih zavodov (s študijskimi programi s področja filma in avdiovizualne dejavnosti), z namenom priprave in razvijanja inovativnih učnih okolij in prilagodljivih oblik učenja. Ključne dejavnosti projekta zajemajo vzpostavitev strategije inovativnih učnih procesov izobraževanja s filmom in skozi film, razvijanje problemskih, projektnih, raziskovalnih in partnerskih pristopov k filmu ter sistem skupnega strokovnega izobraževanja za vse udeležence projekta. Na predstavitvi projekta bo razgrnjen program strokovnih usposabljanj, namenjen strokovnim delavcem v srednjih šolah, ki bo podrobneje predstavljen s pomočjo spletnega portala *Šola filma*.

Projekt *Razumevanje filma* sofinancirata Ministrstvo za kulturo RS in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

11.00–12.00

Projekt Filmski vlak, predstavitev izobraževalnega interaktivnega portala

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajajo: Center za mladinsko kulturo Kočevje, Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje, partner v projektu; Društvo Trbovlje novomedijsko mesto, izvajalec projekta

Center za mladinsko kulturo Kočevje skupaj s partnerji izvaja petletni nacionalni projekt, katerega namen je razvoj prožnih oblik učenja in inovativnih učnih okolij na področju filmske vzgoje. S svojim programom projekt krepi pristojnosti strokovnih delavcev v vzgojno-izobraževalnih zavodih na področjih kulture in umetnosti. V šolah projekt povečuje vključevanje filmske vzgoje, saj so učenci vedno bolj izpostavljeni sodobnim tehnologijam, ki jih še ne znajo odgovorno uporabljati, hkrati pa spodbuja razumevanje filmske umetnosti, spoznavanje filmskih in avdiovizualnih del ter ustvarjanje s področja filma. *Filmski vlak* sodeluje z

vzgojno-izobraževalnimi zavodi po celotni Sloveniji ter s parterji iz kulture in izobraževanja.

Izobraževalni portal *Filmski vlak* služi kot platforma, namenjena strokovnim delavcem, ter drugim uporabnikom za deljenje izkušenj in interaktivno soustvarjanje vsebin. Postal bo podporna mreža strokovnim delavcem v izobraževanju pri razvoju pedagoških pristopov.

Uporabniki portala bodo povezani s strokovnimi delavci na različnih področjih filmske in avdiovizualne kulture. Na portalu bo vsebina, namenjena poučevanju, izvajanju različnih delavnic, ter vsebina, ki jo bodo strokovni delavci skupaj z učenci in dijaki lahko soustvarjali in uporabljali.

Projekt *Filmski vlak* sofinancirata Ministrstvo za kulturo RS in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

14.00–15.00

Hrup in glasba: o ropotajočih otrocih, predavanje

Izvajajo: Peter Kus, Werk89, Cankarjev dom

Avtor predstave *Džumbus* Peter Kus bo v predavanju, ki bo kombinirano s posnetki predstave, spregovoril o razmerju med hrupom in glasbo v vzgoji in izobraževanju. Discipliniranje otrok je zelo pogosto povezano z njihovim utišanjem in »ropotajoči« otroci so sinonim porednih otrok. Ko spontano oživljajo predmete okoli sebe, tako da po njih tolčejo, praskajo, brenkajo, v njih pihajo, nastane hrup, ki je za odrasle večinoma neposlušljiv. Če že, mora otrok igrati po pravilih, v ritmu, uglaseno in ne preglasno – igrati mora glasbo. Svoboda tako trči ob zakon, intuicija ob pravila in narava ob kulturo. Kakšen je status hrupa v kulturno-umetniški vzgoji? Kako lahko na področju glasbe in drugih umetnosti izkoristimo kreativni potencial »ropotanja«, namesto da ga omejujemo?

15.45–17.15

Filmska osnovna šola, predstavitev projekta

Poudarek na vsebinah za OŠ

Izvajata: Petra Gajžler, vodja projekta, in Marina Katalenić, koordinatorka projekta

Filmska osnovna šola (FOŠ) je petletni nacionalni projekt Art kino mreže Slovenije, ki bo v nadaljnjih štirih šolskih letih s programom brezplačnih in raznovrstnih strokovnih usposabljanj ter informacijskim spletiščem *Šola filma*

kontinuirano krepil pristojnosti strokovnih delavcev na področjih filma in filmskovzgojnih vsebin ter širil njihovo dostopnost. Projekt je namenjen vsem strokovnim delavcem osnovnih šol, strokovnim delavcem na področjih filma in filmske vzgoje, študentom programov, ki obsegajo tudi področji filma in avdiovizualne dejavnosti, ter drugim študentom.

Na srečanju bomo predstavili informacijsko spletišče *Šola filma*, ki ga vzpostavljamo skupaj s Slovensko kinoteko, s posebnim poudarkom na vsebinah in aktivnostih za strokovne delavce osnovnih šol. Ob spletni strani bomo predstavili aktualne dejavnosti FOŠ ter nov program strokovnega usposabljanja za leto 2017/18. Skozi krajšo simulacijo bomo ponazorili koncept napovedanega programa.

Projekt FOŠ sofinancirata Ministrstvo za kulturo RS in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

DVORANA M1

9.00–10.00

Beremo skupaj, pogovor o spodbujanju bralne kulture in medgeneracijskem branju

Sodelujejo: mag. Savina Zwitter, predsednica Bralnega društva Slovenije; dr. Dragica Haramija, predsednica Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS; Damjana Mustar, Mestna knjižnica Kranj; dr. Sabina Fras Popović, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Sogovornice bodo spregovorile o pomenu bralne kulture in predstavile pobudo Bralnega društva Slovenije za vseslovensko bralno kampanjo *Beremo skupaj*, ki bo skušala povezati različne ustanove na področju branja, bralne kulture in zagotavljanja kakovostnega življenja pri vseh generacijah. Poudarile bodo pomen večgeneracijskega in medgeneracijskega branja ter tudi to, da imamo pri nas pri spodbujanju branja in pripovedovanja že dolgoletno tradicijo. Bralno društvo Slovenije bo predstavilo tudi program nacionalnega strokovnega posveta *Beremo skupaj*, ki ga pripravlja 10. septembra 2018 v sodelovanju s številnimi ustanovami s področja bralne kulture.

11.00–12.30

Ustvarjalno poučevanje dramatike – Cankar v stripu, gledališka delavnica

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajajo: Slovenski gledališki inštitut

Dramatika je več kot le literarna zvrst, saj je dramsko besedilo na prvem mestu uprizoritvena predloga ter namenjeno, da skozi govor, igro in druga umetniška izrazila zaživi. Ena izmed mogočih, sodobnih uprizoritvenih oblik je lahko tudi strip, ki v svoji naravi združuje napisano besedo z vizualno podobo. V okviru projekta *Cankar v stripu* so tudi *Hlapci* našli svojo upodobitev pod peresom pisatelja Andreja Rozmana Roze in ilustratorja Damijana Stepančiča. Na delavnici bodo udeleženci ustvarjalno spoznali, kako lahko Cankarjeva dramatika postane tudi mladim bolj dostopna. S pomočjo stripa in z gledališkimi vajami bodo knjižni liki oživeali.

14.00–15.30

Degustacija muzejskih delavnic, interaktivna predstavitev muzejskih programov

Poudarek na vsebinah za V in OŠ

Sodelujejo: Tehniški muzej Slovenije, Mestni muzej Ljubljana, Notranjski muzej Postojna, Muzej Velenje, Pokrajinski muzej Kočevje, Muzej Rogatec, Slovenski etnografski muzej, Kulturni dom Krško - enota Grad Rajhenburg

Udeležencem bomo omogočili neposredno izkušnjo dejavne udeležbe v izbranih programih muzejskih ustanov. Celoten program bo potekal v dveh delih, prvi bo namenjen izkušnji »ustvarjanja«, ki bo v šestih muzejskih kotičkih urejena intervalno (šestkrat po petnajst minut), drugi del pa bo namenjen evalvaciji »degustiranega«.

16.00–17.30

Degustacija muzejskih delavnic, interaktivna predstavitev muzejskih programov

Poudarek na vsebinah za V, OŠ in SŠ

Sodelujejo: Pomurski muzej Murska Sobota, Trubarjeva domačija, Posavski muzej Brežice, Tržiški muzej, Goriški muzej, Muzej narodne osvoboditve Maribor, Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Udeležencem bomo omogočili neposredno izkušnjo dejavne udeležbe v izbranih programih muzejskih ustanov. Celoten program bo potekal v dveh delih, prvi bo namenjen izkušnji »ustvarjanja«, ki bo v šestih muzejskih kotičkih urejena intervalno (šestkrat po petnajst minut), drugi del pa bo namenjen evalvaciji »degustiranega«.

10.30–11.30

Radijska igra za otroke kot didaktično sredstvo in njena proaktivna vključitev v vzgojno-izobraževalne procese – primeri dobrih praks, predavanje z delavnico

Poudarek na vsebinah za V in OŠ

Izvajajo: Klemen Markovčič in drugi sodelavci, Radio Slovenija, 3. program – ARS

Radijska igra za otroke ostaja v učnih načrtih kot didaktično sredstvo. Gre za nekoliko prezrto, a za otrokovo slušno senzibilnost v njegovem najzgodnejšem obdobju nadvse pomembno umetniško zvrst. Radio Slovenija, ki jo pri nas edini razvija in skrbi zanjo, je njeno dostopnost močno poenostavil. Uporabo prek spleta kadarkoli in od kjerkoli pa prilagodil potrebam uporabnika. Ker gre za vsebine, katerih uporaba je v vzgojno-učnih procesih v celoti odvisna od presoje strokovnega mentorja, so v središče tokratnega predavanja/delavnice postavljeni primeri dosedanjih dobrih praks. Eden od ciljev pa je navezati proaktivni dialog s strokovno javnostjo, da bi se radijska igra za otroke ponovno, predvsem pa sistematično vrnila v igralnice in učilnice.

9.00–10.00

Kako Meštrovićevo ustvarjalnost predstaviti dijakom?, predavanje

Poudarek na vsebinah za SŠ

Predava: dr. Svetlana Slapšak, kritičarka, znanstvenica, antropologinja in doktorica antičnih študij

Svetlana Slapšak bo – ob aktualni razstavi *Telesnost in erotika* v kiparstvu Ivana Meštrovića v Galeriji CD – pripravila predavanje, na katerem bo predstavila, kako je mogoče dijake pripraviti na to razstavo in jo kontekstualizirati.

Sama v delih Ivana Meštrovića išče znake in prežitke, arheološke kulturne sloje morda najbolj razburljivega segmenta srednjeevropske kulturne zgodovine: Dunaj in drugi kulturni centri cesarstva pred prvo svetovno vojno. Freud, Jung, Adler, jugoslovansko gibanje, ekspresionizem, secesionizem, spomini na panslavizem, nova fizika, nove tehnologije, nova hitrost, novi položaj ženske – vse to so področja mojstrovega umetniškega premišljevanja in delovanja. V teh okvirjih bo skušala brati Meštrovićevo ljubezensko in erotično utopijo.

10.30–12.00

Medgeneracijsko sodelovanje na področju kulture, predstavitev ustanov in projektov ter pogovor o novih povezovanjih

Sodelujejo: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, Andragoški center Slovenije (ACS); mag. Urška Bittner Pipan, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD); dr. Dušana Findeisen, Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje (SUTŽO); dr. Tina Bilban, projekt *Zgodbe staranja*; mag. Maja Radinovič Hajdič, Ljudska univerza Jesenice; Natalija Planinc, društvo Anbot Piran; Olivija Grafenauer, Jošt Jesenovec in Mistral Majer, Društvo za kulturo in izobraževanje IMPRO; povezuje Eva Jus

Sogovornice nam bodo predstavile ustanove in projekte, ki pri medgeneracijskem učenju in sodelovanju vključujejo tudi kulturo oziroma v katerih učenje in kultura delujeta z roko v roki. Predstavljeni projekti že povezujejo različne ustanove, vendar bo dogodek tudi priložnost in spodbuda za nova kreativna sodelovanja in mreženja.

Spoznali bomo *Teden vseživljenjskega učenja 2018* – festival priložnosti za učenja in ustvarjanje vseh generacij (nosilec ACS), *Teden ljubiteljske kulture* in druge projekte JSKD, ki podpirajo medgeneracijsko sodelovanje. Predstavitev projekta *CINAGE – Evropski film za dejavno staranje*, ki je povezal SUTŽO in Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, bo pokazala, kako je potekalo medgeneracijsko učenje – skupno ustvarjanje, skupno učenje, ki uči tako eno kot drugo generacijo. Predstavitev projekta *Zgodbe staranja* (pri Slovenski nacionalni komisiji za UNESCO) nam bo pokazala, kako lahko različne vidike staranja, ki zadeva vse generacije, spoznavamo skozi kulturne vsebine. Seznanili se bomo z različnimi dejavnostmi, ki v Večgeneracijskih centrih potekajo v sodelovanju z lokalnimi kulturnimi ustanovami in so namenjene razvoju oziroma krepitvi socialnih kompetenc ter socialnega vključevanja ranljivih ciljnih skupin, kot so starejši, priseljeni in manj izobraženi odrasli. Spoznali bomo društvo Anbot Piran, ki vse leto, še posebej ob *Dneh evropske kulturne dediščine*, skrbi za medgeneracijsko tkanje odnosov.

Improvizatorji in mentorji impro gledališča pa nam bodo s kratkimi improvizacijskimi prizori na temo starostnih stereotipov pokazali, kako ustvarjalno razbijamo stereotipe starejših o mladih in mladih o starejših.

12.30–13.30

Zgodbe staranja, predstavitev projekta s simulacijo bralne in filmske delavnice

Sodelujejo: dr. Tina Bilban in mag. Tilka Jamnik, glavni izvajalki projekta pod pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO – SNKU; Barbara Kelbl, Kinodvor

V prejšnjih letih smo pod pokroviteljstvom SNKU izvedli niz projektov, ki ga želimo v letu 2018 skleniti s strokovno mednarodno konferenco *Zgodbe staranja*. V okviru projektov smo izvajali delavnice z otroki, mladimi in odraslimi, pri tem pa smo želeli sodelujoče nagovoriti, da se staranje tiče vseh generacij, h kompleksni in pogosto, predvsem v pogovoru z mladimi tabuizirani temi pa smo pristopali z različnih vidikov – iz umetnosti (predvsem literature in filma), znanosti in filozofije. Tovrstno interdisciplinarno povezovanje nam šele

zares omogoči, da spoznamo temeljne koncepte, kakršen je staranje, hkrati pa k sodelovanju pritegne posameznike z različnimi zanimanji – od tistih, ki radi berejo, do tistih, ki se najdejo v filmu, znanosti ... in jih poveže v dialog. Možnosti takšnega pristopa, ki primarno izhaja iz literature in filma, nato pa odpira dialog z drugimi področji, bomo prikazali s simulacijo bralne in filmske delavnice. Pri tem bomo izhajali iz izbranih kakovostnih filmov in del na temo staranja za vse starostne skupine – iz slikanic, del za mlade in za odrasle bralce.

14.00–15.30

Ščepec bralne kulture, kratke predstavitve projektov in programov

Sodelujejo: Javna agencija za knjigo RS (JAK); Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev (DSP), Zavod MARS Maribor; Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – Center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

Obiskovalci bodo seznanjeni s projekti in programi, s katerimi se ukvarjajo ustanove na področju bralne kulture. Poudarek bo na programih, namenjenih šolski populaciji različnih starostnih skupin, ter ponudbi za mentorje in strokovno publiko. Izvajalci bodo med drugim predstavili projekt *Rastem s knjigo* (JAK), delo mladinske sekcije Društva slovenskih pisateljev, napovedali bodo pomembna izobraževanja (Bralno društvo Slovenije in Društvo bralna značka Slovenije – ZPMS) ter predstavili delovanje in programe Zavoda MARS Maribor in Pionirske – centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo. V okviru predstavitve projekta *Rastem s knjigo* se bosta predstavila tudi avtorica knjige *Planet, ki ne raste* dr. Lučka Kajfež Bogataj in ilustrator knjige dr. Izar Lunaček.

16.15–17.45

FabBox: RogLab prinaša 3D-tehnologije v razred, predstavitev in uvodna delavnica za učitelje

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajata: François Friderich, vodja projekta FabLabNet – Muzej in galerije mesta Ljubljane, Tomo Per, vodja tehnike, RogLab – Muzej in galerije mesta Ljubljane

Učite tehnični ali naravoslovni predmet ali vodite popoldanski krožek? Bi učencem radi predstavili ustvarjalno rabo 3D-tehnologij, pa nimate dovolj znanja in ustrezne opreme? Novi RogLabov program *FabBox* je za prav vas!

RogLab je prvi javni *FabLab* v Sloveniji, ki v okviru Muzeja in galerij mesta Ljubljana že od leta 2012 spodbuja ustvarjalno rabo 3D-tehnologije pri odraslih in otrocih. S kratkimi in dostopnimi izobraževanji, odprtimi termini in delavnicami je že stotine navdušencev in strokovnjakov v Roglabu odkrilo, da 3D-tisk, 3D-modeliranje, lasersko rezanje niso tako težki, kot so si zamišljali. Da bi bile 3D-tehnologije dostopne tudi uporabnikom zunaj Ljubljane, je RogLab v okviru evropskega projekta *FabLabNet* razvil potujoči laboratorij *FabBox*, s katerim lahko obišče tudi vašo šolo.

Na predstavitvi boste podrobneje spoznali opremo potujočega laboratorija *FabBox*, mentorje in programe ter kako jo

lahko uporabite v razredu. Ker v RogLabu verjamemo, da izdelek velja več kot debata, bo vsak udeleženec lahko na usposabljanju izdelal kak predmet.

DVORANA E1

9.00–10.00

Register kulturne dediščine kot vir za odkrivanje dediščine v Sloveniji, predstavitev

Izvajajo: Brigita Petek, Magda Miklavčič Pintarič, mag. Gojko Zupan, Ministrstvo za kulturo RS; Zavod za turizem in kulturo Žirovnica

Na kratko bo predstavljen register nepremične kulturne dediščine, ki je več kot le uradna zbirka podatkov o nepremični kulturni dediščini v Sloveniji. Širši javnosti dostopni spletni pregledovalniki registra so bogat vir informacij, ki jih lahko uporabljamo tudi kot vir za odkrivanje dediščine na določenem območju ali za raziskovanje vsebin na določeno temo. Ena takšnih zaključenih vsebin so lahko arheološki parki kot potencialna prizorišča za dneve dejavnosti.

Dodatno bodo predstavljene možnosti za kulturni turizem ali domoznanske teme, ki so povezane z evropskim letom kulturne dediščine. Vpisane enote kulturne dediščine, ob njih razglašeni spomeniki lokalnega ali državnega pomena, so možnost za oblikovanje načrtov poti, ekskurzij, ciljev ob taborjenjih ali šolah v naravi. Sestavimo si lahko seznam gradov, zgodovinskih domov, mostov, katerokoli temo, ki zanima posameznega učenca/dijaka. Pestrost dediščine lahko spoznamo tudi skozi Register nesnovne dediščine Slovenije.

Kako dediščino privlačno in zanimivo oživljati in predstavljati v praksi, bodo »iz prve roke« povedali predstavniki v Žirovnici delujočega zavoda, ki je srce slovenske kulture in zibelka čebelarstva.

10.30–11.15

Novinarska delavnica Radio Hudo!, interaktivna predstavitev

Poudarek na vsebinah za OŠ

Izvajajo: Tadeja Bizilj, Program za mlade na 1. programu Radia Slovenija

Program za mlade Prvega programa Radia Slovenija pripravlja radijske novinarske delavnice za osnovnošolce. Na novinarskih delavnicah, ki so sestavljene iz treh delov, se učenci seznanijo z radijskim novinarskim delom, snemanjem in montažo prispevkov ter tudi sami oblikujejo in aktivno sodelujejo pri izvedbi oddaje *Radio Hudo!*, ki je na sporedu ob sobotah od 9.05 do 10.00 na Prvem

programu Radia Slovenija. V teoretičnem delu se učenci seznanijo z mediji in novinarskimi žanri ter razmišljajo o vsebini oddaje, ki jo zasnujejo. V praktičnem delu se lotijo snemanja intervjujev, reportaž in anket, ki jih ob pomoči radijskih tonskih mojstrov tudi zmontirajo in pripravijo za radijsko predvajanje. Za piko na i se mladi novinarji vživijo še v vlogo radijskih voditeljev ter v največjem radijskem studiu »v živo« odvodijo celourno oddajo.

Na predstavitvi bodo strokovni delavci spoznali potek novinarske delavnice ob praktičnem primeru dela z učenci Osnovne šole Prežihovega Voranca Ljubljana.

12.00–13.00

Raziskovalno delo v arhivu, predavanje

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Izvajata: mag. Marjana Kos, Zgodovinski arhiv Ljubljana, in dr. Gregor Jenuš, Arhiv Republike Slovenije

Predavatelj bosta predstavila potek raziskovalnega dela v slovenskih javnih arhivih vse od trenutka, ko raziskovalec prvič prestopi prag arhiva pa do končnega izdelka. Za vizualno pomoč bosta prikazana kratka filma, ki prikazujeta prav prve korake k raziskavi arhivskega gradiva. V vlogi raziskovalca sta povsem običajni osebi: lastnik starodobnega avtomobila in študentka. Hkrati bodo gledalci in poslušalci spoznali tudi poklic in vlogo arhivistov, ki morajo za kakovostno opravljanje dela svoje znanje vseskozi nadgrajevati. Predavanju in projekciji bo sledil tudi pogovor z udeleženci o tem, kako lahko sami prispevajo k arhivskemu bogastvu slovenskih arhivov.

14.00–15.00

Igrišče za gledališče 2.0 – Šola v kulturi, predstavitev projekta

Poudarek na vsebinah za OŠ

Izvajata: mag. Alma R. Selimović, Bunker Ljubljana, z gosti

Šola v kulturi je nastala po vzoru šole v naravi, tega popularnega načina spoznavanje narave in športa. V šoli v kulturi pa mladi (tretja triada OŠ) in včasih tudi pedagoški delavci spoznavajo urbano okolje in umetnost. V treh dneh se potopijo v mesto in imajo 16-urni dnevni program, ki je zmes predstav, filmov, koncertov, delavnic, obiskov kulturnih organizacij ter pa pogovorov o vsem vidnem, slišnem in doživetem. Tridnevni intenzivni program, ki smo ga že nekajkrat izvedli, bomo predstavili prek pričevanj udeležencev, z video posnetki in s pogovorom z vključenimi pedagoškimi delavci.

Projekt Igrišče za gledališče 2.0 sofinancirata Ministrstvo za kulturo RS in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

10.30–11.15

Umetniška izkušnja kot pedagoški potencial, predstavitev projekta Razvijanje sporazumevalnih zmožnosti s kulturno-umetnostno vzgojo (SKUM)

Izvajajo: dr. Bogdana Borota, Pedagoška fakulteta UP; dr. Robi Krofič, Filozofska fakulteta UL; dr. Vesna Geršak, Pedagoška fakulteta UL; s sodelujočimi strokovnimi delavci VIZ in ustvarjalci

Umetniška izkušnja ima velik pedagoški potencial, saj dostopa do doživetja in spoznanja na poseben način, kot simbolna posredovana izkušnja. To je osrednja ideja nacionalnega projekta Razvijanje sporazumevalnih zmožnosti s kulturno-umetnostno vzgojo (SKUM), ki poteka v devetindvajsetih vrtcih ter osnovnih in srednjih šolah po Sloveniji. Projekt sofinancirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS in Evropski socialni sklad. Projekt sledi načelom, da se skozi aktivne umetniške prakse razvijajo umetniški potencial posameznika in razrešujejo raznovrstne pedagoške izzive. Ob tem pa vzgoja v umetnosti in vzgoja skozi umetniško izkušnjo odpirata izzive o oblikah in načinih sodelovanja umetnika in učitelja v šolskem prostoru. Beseda je o partnerstvu VIZ z ustvarjalci, umetniki in kulturnimi ustanovami, ki bogati šolski prostor in kliče po nadaljnjem razvoju pedagoške prakse, še zlasti v povezavi s tandemskim poučevanjem učitelja in umetnika ter inovativnim učnim okoljem zunaj šolskega prostora, kot na primer gledališče, koncertna dvorana, kino.

Kako naj bi se avtentične izkušnje v umetnosti udeleževalce skozi omenjeno sobivanje umetnika, učitelja ter otrok, učencev in dijakov? Kakšna so na tem področju pričakovanja vključenih v projekt SKUM? Kaj se lahko naučimo iz dosedanjih primerov dobrih praks? O vsem tem bo tekla beseda na dogodku, na katerem želimo predstaviti vsebino in cilje petletnega projekta SKUM ter realna pričakovanja sodelujočih v projektu. Predstavitev bodo obogatili krajši umetniški dogodki. V pogovoru s strokovnjaki in ustvarjalci pa bomo iskali odgovore tudi na vprašanja, ki se porajajo med vami, spoštovanimi obiskovalci omenjenega dogodka.

12.00–13.00

Kulturna šola – preživete sanje ali nova perspektiva?, predstavitev novega interaktivnega portala

Poudarek na vsebinah za OŠ

Izvajajo: Marjeta Pečarič in mag. Franci Pivec, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti; ravnatelj in kulturni koordinatorji izbranih šol z nazivom Kulturna šola ter primer dobre prakse

Kulturna šola je projekt JSKD, primarno namenjen obšolskim dejavnostim na področju kulture v osnovnih šolah. V letu

2017 je v Sloveniji že 390 šol z nazivom *kulturna šola*, med njimi jih šest s svojimi bogatimi kulturnimi dejavnostmi še posebej izstopa. Pa jih dovolj poznamo? So njihovi uspehi in ustvarjalnost prepoznani v strokovni in splošni javnosti?

Kako preplesti različne prakse med različnimi šolami po Sloveniji? Kako ustrezno informirati ciljne javnosti o kulturnem udejstvovanju na šolah? Kako izpostaviti njihove uspehe in presežne aktivnosti? In na koncu seveda, kako šole čim bolj razbremeniti administrativnih postopkov, ki jih prinaša vsakoletni poziv *kulturna šola*?

Eden prvih izzivov uresničevanja teh odprtih vprašanj je tudi nov spletni portal *Kulturna šola*. Predstavili bomo njegove možnosti in prednosti, kaj omogoča šolam, lokalnim skupnostim in vsem drugim deležnikom? Zakaj je portal odlična izbira pri informiranju o dogodkih in dosežkih v šolah ter kaj to pomeni pri poenostavitvi obnavljanja naziva *kulturna šola*?

14.00–15.00

Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine 2018, Naša dediščina: kjer preteklost sreča sedanjost, predstavitev

Izvajata: Nataša Gorenc in Milena Antonić, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine sta vsakoletni dogodek konec septembra, praznik dediščine, ki združi stroko, pedagoge, šolsko mladino, lokalne skupnosti, društva in zainteresirano javnost v prepoznavanju, odkrivanju, varovanju in širjenju pozitivnega odnosa do dediščine.

Leto 2018 je *Evropsko leto kulturne dediščine* in v okviru *Dni evropske kulturne dediščine* ter *Tedna kulturne dediščine* bomo raziskovali našo dediščino, in preteklost spretno vpletli v sedanjost. Predstavili bomo izhodišča vsebinsko široke teme in njeno aplikacijo v učne procese ilustrirali s primeri dobrih praks. Udeležence bomo spodbudili k odkrivanju, primerjanju, ustvarjanju, skratka razmišljanju o tem, kako lahko približamo dediščino vsakdana otrokom in mladostnikom. Pomembno je, da našo dediščino shranimo v srca in zavest, da ostane vselej z nami, saj je to naš kulturni genski zapis, ki ga moramo negovati in varovati, sicer bomo izgubili lastno svojstvo.

To nam uspeva samo takrat, ko imamo enak cilj in skupaj spreminjamo odnos do dediščine! Kako lahko k temu pripomorete sami, pa preverite na predstavitvi.

15.30–17.00

NIP Umetnost – z interdisciplinarnimi delavnicami do raznovrstnosti v umetnosti, praktična predstavitev

Poudarek na vsebinah za OŠ

Izvajata: mag. Urška Bittner Pipan in Matjaž Šmalc, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Strokovni delavci VIZ lahko skozi *NIP Umetnost* učencem predstavijo raznovrstnost umetnosti, kjer so različne zvrsti povezane v umetniško celoto. Dober pedagog prepleta različne umetniške prakse in s tem učenca spodbuja k iskanju lastnega umetniškega izraza.

JSKD pod vodstvom priznanih mentorjev že peto leto pripravlja interdisciplinarne izobraževalne module, kjer slušatelji skozi teorijo in preverjeno prakso dobijo nova, uporabna znanja na področju umetnosti, vsebujejo pa tudi primere dobre prakse. V letu 2018 bomo na delavnicah *Ustvari prvi film*, *Rišemo gib*, *Besede plešejo*, *Oder je vaš* in *Plesno muziciranje* povezali filmsko, glasbeno, gledališko, literarno, plesno in likovno dejavnost, eno od njih bomo na dogodku tudi praktično predstavili.

DVORANA E3,4

10.30–12.00

Vizualne degustacije, kratke predstavitve programov in delavnic z vizualno-likovnega področja

Sodelujejo: Društvo Škuc, Galerija Božidar Jakac, Koroška galerija likovnih umetnosti, Mednarodni grafični likovni center, Ustvarjalna pisarna SOdelujem

Društvo Škuc bo predstavilo projekt in delavnico *Ustvarjalno na kvadrat* kot poskus približati interdisciplinarnost sodobne umetniške prakse srednješolcem, ki ustvarjalno nadgradi rabo pametnega telefona. Galerija Božidar Jakac bo udeležence seznanila z delavnico, ki temelji na izdelavi portreta pisatelja Ivana Cankarja v grafični tehniki monotipije za osnovnošolske otroke. Koroška galerija likovnih umetnosti je vzpostavila spletni izobraževalni portal *Odkrivajmo umetnost* (www.discoveringart.eu), na katerem se lahko umetnost igramo (otroci) ali pa jo beremo (odrasli). Portal pojme predstavlja slikovno in s konkretnimi primeri. Mednarodni grafični likovni center bo predstavil delavnico izdelave ZIN knjižice, umetniške publikacije, pri kateri lahko uporabimo različne likovne pristope in tehnike ter je s prilagoditvami primerna za različne starostne stopnje. Ustvarjalna pisarna SOdelujem bo udeležence seznanila z veččutno degustacijo Plečnikove Ljubljane, s katero omogoči vstop v arhitektov svet prek vonja, tipa in okušanja ter udeležence hkrati spodbudi k pogovoru o njihovi izkušnji.

12.30–13.30

Dobre prakse na področju izobraževanja o arhitekturi, odprtem prostoru in oblikovanju, predstavitev

Sodelujejo: Natalija Lapajne, Muzej za arhitekturo in oblikovanje; Barbara Viki Šubic in Špela Kuhar, Center arhitekture Slovenije; Mojca Furman Oman, Metro SR

Predstavili bomo izbrane primere neformalnega izobraževanja o urejanju odprtega prostora, arhitekturi in oblikovanju, ki so dosežek sodelovanja posameznih izvajalskih organizacij in izobraževalnih ustanov. Področje ozaveščanja, vzgoje in izobraževanja o kulturi bivanja, trajnostnem razvoju, urejanju prostora in arhitekturi je zanimivo ter nujno potrebno za trajnostno naravnanski prostorski razvoj, za sodelovanje posameznikov pri razvoju prostorske kulture in za sprejemanje osebnih odločitev o načinih in kulturi bivanja. Izpostavljeni bodo novi projekti in dejavnosti v različnih ustanovah po Sloveniji in v tujini. Po predstavitvah bo tudi čas za vprašanja in razpravo.

14.00–15.30

Sodobna umetnost in dediščina, okrogla miza

Izvajajo: mag. Adela Železnik, MG+MSUM; Katerina Mirović, Forum Ljubljana/Strip Core; Maja Antončič, Zavod CELEIA Celje, Center sodobnih umetnosti Celje; Barbara Tomšič, MoTA; Katrin Modic, Ustvarjalna pisarna Sodelujem; Neža Knez, umetnica; Anja Guid, korespondentka iz občinstva, povezuje Lili Šturm, Mednarodni grafični likovni center

Dediščino razumemo kot izročilo, ki predstavlja bogato podlago znanj, veščin, navdihov in spodbud za izražanje za naprej. To pojmovanje ni enkrat za vselej določeno, temveč se skozi sodobne diskurze nenehno obnavlja in poustvarja. Tudi sodobna umetnost ni zgolj nekaj, kar streže okusu publike, temveč skuša, četudi kritično, ujeti utrip časa. S tem se usmerja v prihodnost, saj kar se v likovnem in vizualnem ustvarjanju dogaja zdaj, temelji na preteklosti in je lahko dediščina za jutrišnji dan. Na podlagi tega odnosa sodobna umetnost v procesu izobraževanja in nagovarjanja otrok in mladine razkriva nove vrednosti in poglede ter sugerira pristope in izraze, ki so lahko kritični, inovativni ter jih ni uporabil še nihče pred nami.

Na okrogli mizi predstavljamo različnost interpretativnih praks tako muzejev in galerij kot neodvisnih izvajalcev na področju umetnosti ter umetnikov. Gre za živ proces, ki ga želimo ponazoriti z dialogom. Predstavitvam v prvem delu bodo v drugem sledili odgovori na konkretna vprašanja korespondentke (ki kot študentka umetnostne zgodovine in muzejske pedagogike kanalizira glas mladih) in navzočega občinstva.

16.00–17.30

Ribarimo trajnostno, okrogla miza

Sodelujejo: Petra Filipi, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; mag. Aleš Bolje, Haliaetum; Franco Cossutta, Ribiški muzej tržaškega primorja; dr. Nadja Terčon, Pomorski muzej Sergej Mašera Piran; dr. Staša Tome, Prirodoslovni muzej Slovenije; Barbara Sosič, Slovenski etnografski muzej; povezuje dr. Staša Tome

Razprava o trajnostnem ribištvu bo pokazala, kako koristno in pomembno je povezovanje različnih področij in kako lahko tudi zgodbe, ki jih prinaša naša bogata kulturna dediščina, pomagajo k ozaveščanju otrok in mladih o aktualnih družbenih in življenjskih temah. Uvodoma bomo spoznali prizadevanja Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo 2014–2020 za ozaveščanje javnosti o trajnostnih ribiških proizvodih in proizvodih iz akvakulture.

Ribe in drugi morski organizmi so za človeka pomemben vir hranljivih snovi in koristnih maščob, ki varujejo tudi pred boleznimi srca in ožilja. Nacionalni program *Dober tek, Slovenija*, s katerim želi država izboljšati prehranjevalne in gibalne navade prebivalstva, zato spodbuja uživanje rib. Zelo pomembno je, da otroke s tem seznanjamo že od najzgodnejšega obdobja ter tudi celotno formalno izobraževanje. Ob tem pa ne smemo prezreti z ribolovom povezanih globalnih in tudi lokalnih izzivov sodobne družbe, ki bodo krojili usodo naših otrok. V zadnjem stoletju se namreč srečujemo s prekomernim izkoriščanjem ribjega bogastva in s tem povezano potrebo po trajnostnem razvoju. Čeprav slovensko morje ni veliko, je prav tako pomembno in je del svetovnega oceana. Globalni izzivi so tudi naši izzivi, zato je pomembno, da o njih spregovorimo v vrtcih in šolah.

V nekaterih slovenskih muzejih in galerijah hranijo predmete in zgodbe, ki pričajo o izjemnem ribjem bogastvu našega morja, njegovi biodiverziteti, dolgi ribolovni tradiciji na našem etničnem ozemlju, tradicionalnih in sodobnih načinih ribolova, življenju ribičev ter prednostih našega trajnostnega malega priobalnega ribolova. Govorci iz muzejev nam bodo predstavili možnosti, ki jih strokovnim delavcem VIZ pri različnih predmetih ponujajo njihove muzejske zbirke, stalne in občasne razstave ter pedagoški programi. Spoznali bomo, kako lahko v muzejih otroci in mladi te tematike spoznavajo zanimivo, interaktivno in zabavno.

V razpravi bomo prepoznali, da lahko ozaveščanje o trajnostno naravnem ribištvu, ki poudarja, kar je sezonsko in lokalno, ter posamezniku etnološko blizu, tesno povežemo s kulturno dediščino v naših muzejih.

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo

DOBER TEK
Slovenija
Zdravo uživaj & več gibaj.

Ivan Meštrović – Telesnost in erotika v kiparstvu, razstava

Poudarek na vsebinah za OŠ in SŠ

Cankarjev dom v sodelovanju z Muzeji Ivana Meštrovića, Split

Najznamenitejši hrvaški kipar Ivan Meštrović – »največji kiparski fenomen«, kot mu je že med študijem polaskal starosta modernega kiparstva Auguste Rodin –, je svoja dela trajno vpisal v kolektivni spomin treh nekdanjih skupnih držav (avstro-ogrske monarhije, Kraljevine SHS in SFR Jugoslavije), ustvarjalna pot pa ga je vodila tudi v številne evropske države in ZDA. Petintrideset let po prvi razstavi manjše plastike v Cankarjevem domu pripravljamo nov pogled na njegove mojstrovine v izvrstni postavitvi arhitekta Filipa Beusana in z diskretnim menjavanjem osvetlitve. Razstava bo obsegala okoli petdeset del, kipov in risb iz zbirk naslednikov Ivana Meštrovića ter iz fundusov naslednjih muzejev: Atelje Meštrović (Zagreb), Galerija Meštrović (Split), Gliptoteka HAZU (Zagreb), Kabinet grafike HAZU (Zagreb) in Galerija umetnin (Split).

10.30–11.15, 12.00–12.45 in 15.00–15.45

Vodenje po razstavi

Izvajata: Cankarjev dom

Dve udovi, Pariz, 1909 (foto: Zoran Alajbeg)

Veččutno vodenje po razstavi

Izvajata: skupina Zavoda Ustvarjalna Pisarna SOdelujem

Skupina Zavoda Ustvarjalna Pisarna SOdelujem skuša zagotavljati trajnost dostopa vizualne umetnosti obiskovalcem, ki si je zaradi osebne okoliščine samostojno ne morejo ogledati.

Obiskovalci razstave bodo skupaj z animatorji udeleženi pri doživljanju izbranih likovnih del. Poudarek bo na veččutnem doživljanju, pri čemer se vidu priključujejo drugi čuti. V ospredju bodo spoznavna vrednost telesnosti kot tridimenzionalne strukture, osebna poetika mednarodno znanega kiparja ter svetloba in senca, ki se pri osredotočenosti na druge čute preseli v svet tipa, giba, sluha, vonja ali okusa.

BAZARJEVA KUL-POT

Od začetka do konca programa bodo v **Veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma** urejeni **razstavnih prostori**, na katerih se bodo predstavljala vsa področja kulturno-umetnostne vzgoje z gradivi, publikacijami in dodatnimi informacijami. V **Prvem preddverju** bodo potekale demonstracijske delavnice za otroke in mlade z različnih umetnostnih področij (gledališče, bralna kultura, intermedijska umetnost ...), v **Drugem preddverju** pa boste spoznali različne medresorske vsebine partnerjev Kulturnega bazarja, ki jih lahko povežemo s kulturno-umetnostno vzgojo.

Med obiskom Bazarjeve kul-poti ali za oddih med dogodki vas v Drugem preddverju vabimo tudi v **Kul-kotiček**, ki smo ga namenili prostoru za druženje, izmenjavi informacij in dobrih izkušenj, srečevanju z znanci, sodelujočimi izvajalci in ustvarjalci.

Na Bazarjevo kul-pot se lahko odpravite kadarkoli **od 9.00 do 18.00**, za ogled razstavnih prostorov v okviru strokovnega izobraževanja in usposabljanja se vsem **prizna 45 minut**, a vas vabimo, da jim namenite več časa – seznanili se boste s kakovostno kulturnovzgojno ponudbo na različnih področjih kulture ter spoznali različne možnosti za vzpostavitev kreativnih partnerstev s kulturnimi ustanovami in partnerji Kulturnega bazarja.

STROKOVNO USPOSABLJANJE ZUNAJ CANKARJEVEGA DOMA:

SLOVENSKA FILHARMONIJA, KONGRESNI TRG 10

10.00–11.00

Slovenska filharmonija – hiša, kjer je doma glasba, voden ogled ali Zgodba o zgodovini Slovenske filharmonije in njenih predhodnic ter obisk vaj Orkestra in Zbora Slovenske filharmonije.

Izvajajo: Mateja Kralj in Aleksandra Korbar, Orkester Slovenske filharmonije, Zbor Slovenske filharmonije

Slovenska filharmonija je osrednja slovenska glasbena ustanova z bogato tradicijo v evropskem merilu, ki se ponosno postavlja ob bok najstarejšim sorodnim ustanovam na svetu. Med častnimi člani Slovenske filharmonije in njenih predhodnic najdemo zveneča glasbena imena, kot so Joseph Haydn, Ludwig van Beethoven, Niccolò Paganini, Johannes Brahms ... Hiša glasbe skriva veliko zanimivega, med drugim tudi Šantlovo sliko, na kateri nas sedemintrideset slovenskih skladateljev vodi skozi štiristoletno zgodovino glasbe na Slovenskem. V voden ogled bo vključen obisk vaj Zbora in Orkestra Slovenske filharmonije.

foto: Branko Cvetkovič

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, ZUPANČIČEVA 1

11.00–12.15

Balet 100, ogled baletne vaje za novo premiero in predstavitev projekta Balet 100

Izvajajo: Sanja Neškovič Peršin, umetniška vodja baleta, Baletni ansambel in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Stoletnico zasnove poklicnega ljubljanskega baletnega ansambla bodo v SNG Opera in balet Ljubljana obhajali s

postavitvijo baletnega triptiha *Balet 100*, sestavljenega iz del koreografov, ki so umetniško zaznamovali in obogatili slovensko baletno umetnost v preteklosti: Pie in Pina Mlakarja, Vlasta Dedoviča in Milka Šparembleka.

Pred ogledom vaje za premiero bo umetniška vodja baleta Sanja Neškovič Peršin pripravila uvod v projekt *Balet 100*.

F. Lhotka: Lok. München, 1939. Koreografija: P. & P. Mlakar. Pia Mlakar – Žena, Pina Mlakar – Mož (vir: arhiv SNG Opera in balet Ljubljana)

DODATNA VEČERNA PONUDBA ZUNAJ CANKARJEVEGA DOMA

Za sklenitev obiska Kulturnega bazarja lahko izbirate tudi med dodatno večerno ponudbo, ki pa ni več del programa strokovnega usposabljanja. Od 18. ure na obisk vabijo različne kulturne ustanove v Ljubljani, ki ponujajo ugodnosti za udeležence Kulturnega bazarja (brezplačne vstopnice ali popust pri njihovem nakupu). Ponudbo večernega dogajanja bomo sproti objavljali na spletni strani Kulturnega bazarja.

Avtorjem fotografij in slikovnega gradiva se zahvaljujemo za brezplačno objavo.

Vabljeni!

Več informacij na www.kulturnibazar.si

 cankarjev dom

Organizatorji

REPUBLIKA
SLOVENIJA

**MINISTRSTVO
ZA KULTURO**

**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Partnerji

REPUBLIKA
SLOVENIJA

**MINISTRSTVO
ZA ZDRAVJE**

**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

**MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR**

Častna pokroviteljica

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

**Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO**